

Przedmiotowy system oceniania - klasa 5

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Czas w historii</p> <p>1. Chronologia – nauka o mierzeniu czasu.</p> <p>2. Epoki historyczne i wielkie wydarzenia.</p> <p>3. Fakty historyczne i daty.</p> <p>4. Oś czasu, czyli jak porządkujemy kolejność wydarzeń.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służy oś czasu • wymienia epoki historyczne • rozumie, co oznacza pojęcie chronologii • wyjaśnia pojęcia: tysiąclecie, wiek, półwiecze 	<ul style="list-style-type: none"> • umieszcza daty na osi czasu w kolejności chronologicznej • wyjaśnia skróty – p.n.e., n.e. • określa wiek danego wydarzenia • wymienia epoki historyczne w kolejności chronologicznej • oblicza czas, jaki upłynął między wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wiek wydarzeń historycznych i połowę wieku • wymienia wydarzenie, jakie zostało uznane za początek naszej ery • zna daty graniczne epok historycznych i wie, co się wtedy wydarzyło • wyjaśnia, czym są fakty historyczne • podaje definicję chronologii 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje epoki historyczne • bezbłędnie umieszcza daty na osi chronologicznej i określa, czy jest to pierwsza, czy druga połowa wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie układa oś czasu swojej rodziny, przedstawia wydarzenia w porządku chronologicznym i je opisuje
POWΤÓRZENIE MATERIAŁU	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służy oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • umieszcza daty na osi czasu w kolejności 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wiek wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje epoki historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie układa oś czasu

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – JAK NAZYWAMY EPOKI, JAK LICZYMY CZAS? <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia epoki historyczne • rozumie, co oznacza pojęcie chronologia • wyjaśnia pojęcia: tysiąclecie, wiek, półwiecze 	chronologicznej <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia skróty p.n.e., n.e. • określa wiek danego wydarzenia • wymienia epoki historyczne w kolejności chronologicznej • oblicza czas, jaki upłynął między wydarzeniami 	historycznych i połowę wieku <ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenie, jakie zostało uznane za początek naszej ery • zna daty graniczne epok historycznych, wie co się wtedy wydarzyło • wyjaśnia, czym są fakty historyczne • podaje definicję chronologii 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie umieszcza daty na osi chronologicznej i określa, czy jest to pierwsza, czy druga połowa wieku 	swojej rodziny, przedstawia wydarzenia w porządku chronologicznym i je opisuje
2. Nad Eufratem i Tygrysem 1. Kraina między rzekami. 2. Rzeka to życie, i to całkiem wygodne. 3. Potężne mury miast. 4. U wrót świątyni. 5. Pismo i inne	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Mezopotamię • na podstawie ilustracji omawia wygląd bramy Isztar • wyjaśnia, czym było pismo klinowe • wymienia co najmniej jeden wynalazek Sumerów • wie, kim był 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Tygrys i Eufrat • krótko omawia znaczenie kanałów nawadniających dla rozwoju rolnictwa w Mezopotamii • wie, kim byli Sumerowie • na podstawie ilustracji opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie cywilizacji • omawia życie codzienne i zajęcia mieszkańców Mezopotamii • opowiada, jak wyglądały miasta w Mezopotamii • wyjaśnia pochodzenie nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie geograficzne Mezopotamii, z uwzględnieniem wpływu środowiska na życie ludzi • omawia znaczenie wynaleźnienia koła i pisma dla rozwoju cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje tekst źródłowy dotyczący praw ustanowionych przez Hammurabiego • wskazuje wpływy cywilizacji babilońskiej na dzieje ludzkości • bezbłędnie posługuje się osią

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>wynalazki mieszkańców Mezopotamii. 6. Co to jest prawo i po co je wymyślono?</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa 	Hammurabi	<p>wygląd zigguratu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia wynalazki Sumerów • zna jedną z zasad Kodeksu Hammurabiego – „oko za oko, ząb za ząb” 	<p>Babilonia</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wygląd babilońskich świątyń i życie religijne mieszkańców Babilonu • wskazuje na osi czasu datę wynalezienia pisma 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dziedziny nauki, które rozwinęły się w Babilonii • wyjaśnia, dlaczego Mezopotamia uważana jest za obszar, na którym narodziła się pierwsza cywilizacja • wskazuje obszar Mezopotamii na mapie 	<p>czasu, odczytuje czas trwania cywilizacji Mezopotamii</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta, że wynalezienie pisma uczeni uznali za początek epoki starożytności
<p>3. W Egipcie faraonów</p> <p>1. O rzece, która żywiła Egipcjan. 2. O tym, czego Egipcjanom nie brakowało, i o tym, co musieli sprowadzać. 3. Państwo, władca i jego lud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Egipt i Nil • wyjaśnia, kim był faraon • na podstawie ilustracji omawia wygląd piramidy • podaje kilka informacji na temat pozycji kapłanów w państwie egipskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: faraon, piramida, papirus, mumia • wymienia imiona kilku egipskich bogów • opowiada, jak wyglądało życie codzienne w starożytnym Egipcie • wyjaśnia, dlaczego Egipcjanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Egipt nazywano darem Nilu • charakteryzuje podział społeczeństwa egipskiego • omawia pracę egipskich rolników • wyjaśnia, jak produkowano papirus 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje życie codzienne w starożytnym Egipcie • omawia znaczenie odkrycia grobu Tutenchamona dla poznania kultury starożytnego Egiptu • wyjaśnia, na czym polegał hierarchiczny podział 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływy kultury starożytnego Egiptu na kulturę współczesną • przygotowuje prezentację na temat starożytnych, które do dziś można zobaczyć w Egipcie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>4. Bogowie i kapłani. 5. Urzędnicy i pisarze. 6. Zapisane na zwojach papirusu.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa 		<p>mumifikowali ciała zmarłych</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia, czym zajmowali się w Egipcie urzędnicy i pisarze • na podstawie ilustracji omawia symbole władzy faraona 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia religijność starożytnych Egipcjan • charakteryzuje zakres władzy faraona 	społeczeństwa egipskiego	
<p>4. Palestyna i jej mieszkańcy</p> <p>1. Ziemia Obiecana. 2. Trudna droga do Ziemi Obiecanej. 3. Wiara w jedyne Boga. 4. O tym, jak powstało królestwo Izraela. 5. Walka Dawida z Goliatem. 6. O wielkich królach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Palestynę i wyjaśnia, dlaczego została nazwana Ziemią Obiecaną • wie, kim byli Abraham, Mojżesz, Dawid, Goliat i Salomon • na podstawie ilustracji omawia wygląd świątyni Salomona 	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie drogę Abrahama z Ur do Kanaanu • streszcza opowieść o walce Dawida z Goliatem • wyjaśnia, skąd Izraelici otrzymali Dziesięciorgo Przykazań • wie, czym była Arka Przymierza • wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie geograficzne Palestyny • wyjaśnia, dlaczego Izraelici trafili do Egiptu • omawia znaczenie Dziesięciorga Przykazań • wie, kim byli Filistyni i jaką rolę odegrali w historii Izraela 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje religię Izraelitów z wierzeniami starożytnych Egipcjan i mieszkańców Mezopotamii • omawia symbolikę świątyni jerozolimskiej • wyjaśnia znaczenie powiedzenia: „walka Dawida z Goliatem” • wie, czym jest Ściana Płaczu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice między religią Izraelitów a religią Egipcjan i mieszkańców Mezopotamii

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
Izraela. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa		Testament, Arka Przymierza, Tora			
5. Od obrazków do liter 1. Ludzie i pismo. 2. Materiały pisarskie. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest pismo • wymienia co najmniej dwa rodzaje dawnego pisma • podaje przykłady materiałów piśmienniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady pisma obrazkowego i przykłady pisma alfabetycznego • wie, kto wynalazł najstarszy alfabet • wymienia najstarsze materiały piśmiennicze • wyjaśnia pojęcia: pergamin, papirus 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje definicję pisma • krótko charakteryzuje różne rodzaje pisma • omawia znaczenie pisma dla rozwoju ludzkości • porównuje pismo obrazkowe z pismami fonetycznymi • potrafi dopasować rodzaj materiału pisarskiego do rodzaju pisma 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ewolucję pisma – od pisma obrazkowego do alfabetycznego • ocenia, który rodzaj pisma wywarł największy wpływ na rozwój ludzkości • potrafi dopasować rodzaj materiału pisarskiego do rodzaju pisma – wyjaśnia, dlaczego właśnie taki rodzaj materiału pisarskiego był używany 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: „Ewolucja pisma – od pisma obrazkowego do współczesnego alfabetu”
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Mezopotamię • na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Tygrys i Eufrat • krótko omawia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie cywilizacji • omawia życie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje tekst źródłowy dotyczący

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>WIADOMOŚCI – O CYWILIZACJACH NAD WIELKIMI RZEKAMI</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<p>ilustracji omawia wygląd bramy Ishtar</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co to było pismo klinowe • wymienia co najmniej jeden wynalazek Sumerów • wie, kim był Hammurabi • wskazuje na mapie Egipt i Nil • wie, kim był faraon • na podstawie ilustracji omawia wygląd egipskiej piramidy • podaje kilka informacji na temat pozycji kapłanów w państwie egipskim • pokazuje na mapie Palestynę i wyjaśnia, dlaczego została nazwana Ziemią Obiecaną • wie, kim byli Abraham, Mojżesz, 	<p>znaczenie kanałów nawadniających dla rozwoju rolnictwa w Mezopotamii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli Sumerowie • na podstawie ilustracji opisuje wygląd zigguratu • wymienia wynalazki Sumerów • zna jedną z zasad Kodeksu Hammurabiego – „oko za oko, ząb za ząb” • wyjaśnia pojęcia: faraon, piramida, papirus, mumia • wymienia imiona kilku egipskich bogów • wie, jak wyglądało życie codzienne w starożytnym Egipcie • wyjaśnia, dlaczego Egipcjanie 	<p>codzienne i zajęcia mieszkańców Mezopotamii</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje wygląd miast w Mezopotamii • wyjaśnia pochodzenie nazwy Babilonia • omawia wygląd babilońskich świątyń i religię mieszanów Babilonii • wyjaśnia, dlaczego Egipt nazywano darem Nilu • charakteryzuje podział społeczeństwa egipskiego • omawia pracę egipskich rolników • wie, jak produkowano papirus • omawia religię starożytnych Egipcjan • charakteryzuje 	<p>Mezopotamii, z uwzględnieniem wpływu środowiska na życie ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie wynaleźenia koła i pisma dla rozwoju ludzkości • wie, jakie dziedziny nauki rozwinęły się w Mezopotamii • wyjaśnia, dlaczego Mezopotamia uważana jest za obszar, na którym narodziła się pierwsza cywilizacja • charakteryzuje życie codzienne w starożytnym Egipcie • omawia znaczenie odkrycia grobu Tutenchamona dla poznania kultury starożytnego Egiptu • wyjaśnia, na czym 	<p>praw ustanowionych przez Hammurabiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje i podkreśla wpływ cywilizacji babilońskiej na dzieje ludzkości • wskazuje wpływ kultury starożytnego Egiptu na kulturę współczesną • przygotowuje prezentację na temat starożytnych zabytków, które do dziś można zobaczyć w Egipcie • wskazuje podobieństwa i różnice między religią Izraelitów a religią Egipcjan i mieszkańców Mezopotamii • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: „Ewolucja pisma – od

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	<p>Dawid, Goliat i Salomon</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd świątyni Salomona • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest pismo • wymienia co najmniej dwa rodzaje dawnego pisma • podaje przykłady materiałów piśmienniczych 	<p>mumifikowali ciała zmarłych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym zajmowali się w Egipcie urzędnicy i pisarze • na podstawie ilustracji omawia symbole władzy faraona • pokazuje na mapie drogę Abrahama z Ur do Kanaanu • streszcza opowieść o walce Dawida z Goliatem • wyjaśnia, skąd Izraelici otrzymali Dziesięcioro Przykazań • wie, czym była Arka Przymierza • wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary Testament, Arka Przymierza, Tora • podaje przykłady 	<p>zakres władzy faraona</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie geograficzne Palestyny • wyjaśnia, dlaczego Izraelici trafili do Egiptu • omawia znaczenie religii w życiu Izraelitów • wie, kim byli Filistyni i jaką rolę odegrali w historii Palestyny • podaje definicję pismo • krótko charakteryzuje różne rodzaje pisma • omawia znaczenie pisma dla rozwoju ludzkości • porównuje pismo obrazkowe z pismami fonetycznymi 	<p>polegał hierarchiczny podział społeczeństwa egipskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje religię Izraelitów z wierzeniami starożytnych Egipcjan i mieszkańców Mezopotamii • omawia symbolikę świątyni jerozolimskiej • wyjaśnia znaczenie powiedzenia: „walka Dawida z Goliatem” • wie, czym jest Ściana Płaczu • przedstawia ewolucję pisma – od pisma obrazkowego do alfabetycznego • ocenia, który rodzaj pisma wywarł największy wpływ na rozwój ludzkości • potrafi dopasować 	<p>pisma obrazkowego do współczesnego alfabetu”</p>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<p>pisma obrazkowego i pisma alfabetycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kto wynalazł najstarszy alfabet • wymienia najstarsze materiały piśmiennicze • wyjaśnia pojęcia: pergamin, papirus 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dopasować rodzaj materiału pisarskiego do rodzaju pisma 	<p>rodzaj materiału pisarskiego do rodzaju pisma – wyjaśnia, dlaczego właśnie taki rodzaj materiału pisarskiego był używany</p>	
<p>6. W ojczyźnie starożytnych Greków</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kraina Greków. 2. Życie w greckiej polis. 3. Na greckiej agorze. 4. W greckim domu. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie starożytną Grecję • na podstawie rysunku omawia życie codzienne w greckiej polis • rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia budowę greckich statków handlowych • wie, jak funkcjonowała demokracja ateńska • wyjaśnia pojęcie agory • wyjaśnia pojęcia: barbarzyńca, kolonia, polis 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie geograficzne i warunki naturalne starożytnej Grecji • wyjaśnia, kto w greckiej polis mógł zostać obywatelem • opisuje funkcje agory • opisuje życie codzienne greckiej rodziny • na podstawie materiału ikonograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki kolonizacji greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację ateńską ze współczesnym ustrojem Polski

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			opisuje grecki dom		
7. Ateny i Sparta 1. Ateny – państwo wolnych obywateli. 2. Sparta – państwo żołnierzy. 3. W obronie przed wspólnym wrogiem. 4. Wojny Greków z Persami. <u>Środki dydaktyczne:</u> ● podręcznik ● zeszyt ćwiczeń ● mapa	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Ateny i Spartę wyjaśnia, jak funkcjonowała demokracja ateńska wyjaśnia, dlaczego Spartę można określić jako państwo żołnierzy wie, z kim Grecy toczyli wojny w V w. p.n.e. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego służyły ostrakony krótko omawia najważniejsze cechy demokracji ateńskiej wie, kim byli: Perykles, Miltiades, Leonidas i Kserkses na podstawie ilustracji opisuje uzbrojenie hoplity krótko omawia przebieg i wynik wojen grecko-perskich 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia w kolejności chronologicznej najważniejsze bitwy wojen grecko-perskich charakteryzuje ustrój Sparty wyjaśnia, kim byli Persowie i dlaczego ruszyli przeciwko państwu greckim wyjaśnia, na czym polegało spartańskie wychowanie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ustroje Aten i Sparty, wskazuje zalety i wady każdego z nich wie, czym zajmowała się rada w Ateńskiej polis przedstawia na mapie i szczegółowo omawia przebieg wojen grecko-perskich 	<ul style="list-style-type: none"> korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych, wyszukuje informacje o „polskich Termopilach” i przygotowuje na ten temat prezentację
8. Kultura Greków 1. Najtrudniejsze pytania. 2. W poszukiwaniu dobra. 3. O laur zwycięstwa, czyli coś dla tych, którzy lubią sport.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia co najmniej jednego z wielkich greckich filozofów wie, w którym wieku p.n.e. odbyły się pierwsze igrzyska w Olimpiii wymienia kilku 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia przebieg starożytnych igrzysk wymienia cechy charakterystyczne religijności starożytnych Greków wie, kim byli Herodot, Sokrates, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak powstała filozofia omawia poglądy Platona i Arystotelesa na temat dobra przedstawia przebieg starożytnych igrzysk opowiada mity 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje igrzyska starożytne i nowożytne, wskazuje podobieństwa i różnice porównuje starożytny teatr grecki z teatrem współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zbiera i prezentuje informacje dotyczące wskrzeszenia idei igrzysk w XIX wieku wymienia słowa pochodzenia greckiego (np. gimnazjum,

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
4. Na Olimpie. 5. Wszystko dla bogów. 6. Bogowie i herosi. 7. Muzyka i teatr. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	greckich bogów • opowiada co najmniej jeden mit grecki • wie, że Grecy byli twórcami teatru • na podstawie ilustracji omawia wygląd teatru greckiego	Platon i Arystoteles • wyjaśnia pojęcia: filozofia, olimpiada, igrzyska, mit, ambrozja, teatr, bogowie olimpijscy, heros, teatr grecki	o Heraklesie i Odyseuszu • wyjaśnia, dlaczego Herodota nazywamy ojcem historii • wymienia greckich bogów i dziedziny, jakimi się opiekowali	• łączy pochodzenie igrzysk z obchodami świąt ku czci Zeusa, a korzenie teatru z uroczystościami ku czci Dionizosa	geografia, biologia, stadion, biblioteka)
9. Architekci i rzeźbiarze 1. Świątynie na Akropolu. 2. Rzeźby, kamienne posągi i malowidła. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	• na podstawie ilustracji omawia wygląd Akropolu • wymienia co najmniej jedną cechę greckich rzeźb • odróżnia styl czarnofigurowy od czerwonofigurowego	umieszcza na osi chronologicznej V w. p.n.e. – okres rozkwitu kultury greckiej • wymienia greckie porządki architektoniczne • wie, komu była poświęcona największa świątynia ateńskiego Akropolu • opowiada, jak wyglądał Partenon • wie, kim był Fidiasz	• wymienia cechy charakterystyczne greckiej architektury • opowiada, jak Grecy rzeźbili posągi i ozdabiali budowle • charakteryzuje style czarnofigurowy i czerwonofigurowy greckiego malarstwa wazowego	• wyjaśnia, na czym polegał wpływ kultury greckiej na różne regiony położone nad Morzem Śródziemnym i Morzem Czarnym • samodzielnie zastanawia się, jakim źródłem historycznym są dla nas dzieła sztuki	• wskazuje wpływy architektury greckiej na style architektoniczne późniejszych epok
POWTÓRZENIE	• wskazuje na mapie	• na podstawie	• omawia położenie	• omawia przyczyny	• porównuje

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
MATERIAŁU I SRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O STAROŻYTNYCH GREKACH <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	starożytną Grecję <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie rysunku omawia życie codzienne w greckiej polis • rozumie pojęcia Hellada, Hellenowie • wyjaśnia pojęcie demokracji • wskazuje na mapie Ateny i Spartę • opisuje, jak funkcjonowała demokracja ateńska • wyjaśnia, dlaczego Spartę można określić jako państwo żołnierzy • wie, z kim Grecy toczyli wojny w V w. p.n.e. • wymienia co najmniej jednego z wielkich greckich filozofów • wie, w którym wieku p.n.e. odbyły 	ilustracji omawia budowę greckich statków handlowych <ul style="list-style-type: none"> • wie, jak funkcjonowała demokracja ateńska • wyjaśnia pojęcie agory • wyjaśnia pojęcia: barbarzyńca, kolonia, polis • wyjaśnia, do czego służyły ostrakony • krótko omawia najważniejsze cechy demokracji ateńskiej • wie, kim byli: Perykles, Miltiades, Leonidas i Kserkses • na podstawie ilustracji opisuje uzbrojenie hoplity • krótko omawia przebieg i wynik wojen grecko-perskich • krótko omawia 	geograficzne i warunki naturalne starożytnej Grecji <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto w greckiej polis mógł zostać obywatelem • opowiada, jaką funkcję pełniła grecka agora • opisuje życie codzienne greckiej rodziny • na podstawie materiału ikonograficznego opisuje grecki dom • przedstawia w kolejności chronologicznej najważniejsze bitwy wojen grecko-perskich • charakteryzuje ustrój Sparty • wyjaśnia, kim byli Persowie i dlaczego ruszyli z wyprawą 	i skutki kolonizacji greckiej <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym zajmowała się rada w Ateńskiej polis • porównuje ustrój Aten i Sparty, wskazuje zalety i wady każdego z nich • przedstawia na mapie i szczegółowo omawia przebieg wojen grecko-perskich • porównuje igrzyska starożytne i nowożytne, wskazuje podobieństwa i różnice • porównuje starożytny teatr grecki z teatrem współczesnym • łączy pochodzenie igrzysk z obchodami świąt ku czci Zeusa, a korzenie teatru 	demokrację ateńską ze współczesnym ustrojem Polski <ul style="list-style-type: none"> • korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych, wyszukuje informacje o „polskich Termopilach” i przygotowuje na ten temat prezentację • samodzielnie zbiera i prezentuje informacje dotyczące wskrzeszenia idei igrzysk w XIX wieku • wymienia słowa pochodzenia greckiego (np. gimnazjum, geografia, biologia, stadion, biblioteka) • wskazuje wpływy architektury greckiej na style

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	<p>się pierwsze igrzyska w Olimpii</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kilku greckich bogów opowiada co najmniej jeden mit grecki wie, że Grecy byli twórcami teatru na podstawie ilustracji omawia wygląd teatru greckiego na podstawie ilustracji omawia wygląd Akropolu wymienia co najmniej jedną cechę charakterystyczną greckich rzeźb odróżnia styl czarnofigurowy od czerwonofigurowego 	<p>przebieg starożytnych igrzysk</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne religii starożytnych Greków wie, kim byli Herodot, Sokrates, Platon i Arystoteles wyjaśnia pojęcia: filozofia, olimpiada, igrzyska, mit, ambrozja, teatr, bogowie olimpijscy, heros, teatr grecki umieszcza na osi chronologicznej V w. p.n.e. – okres rozkwitu kultury greckiej wymienia porządku architektoniczne greckich kolumn wie, komu była poświęcona największa świątynia ateńskiego Akropolu 	<p>przeciwko państwom greckim</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegało spartańskie wychowanie wyjaśnia, jak powstała filozofia Platona i Arystotelesa na temat dobra przedstawia przebieg starożytnych igrzysk opowiada mity o Heraklesie i Odyseuszu wyjaśnia, dlaczego Herodota nazywamy ojcem historii wymienia greckich bogów i dziedziny, jakimi się opiekowali wymienia cechy charakterystyczne greckiej architektury opowiada, jak Grecy rzeźbili posągi i 	<p>z uroczystościami ku czci Dionizosa</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał wpływ kultury greckiej na różne regiony położone nad Morzem Śródziemnym i Morzem Czarnym samodzielnie zastanawia się, jakim źródłem historycznym są dla nas dzieła sztuki 	<p>architektoniczne późniejszych epok</p>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jak wyglądał Partenon • wie, kim był Fidiasz 	ozdabiali budowle <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje styl czarnofigurowy i czerwonofigurowy greckiego malarstwa wazowego 		
<p>10. W starożytnym Rzymie</p> <p>1. O mieście na siedmiu wzgórzach. 2. Rzym i jego mieszkańcy. 3. O wilczycy, podróżniku i o tym, jak powstał Rzym. 4. O królach i urzędnikach rzymskich.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Półwysep Apeniński • wskazuje na osi chronologicznej wiek, w którym założono Rzym • na podstawie ilustracji opisuje wygląd rzymskiej ulicy • opowiada co najmniej jedną legendę związaną z założeniem Rzymu • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie republiki • wie, że językiem Rzymian była łacina 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę założenia Rzymu • wyjaśnia pojęcie Imperium Rzymskiego • wymienia uprawnienia zgromadzenia ludowego, senatu, trybunów ludowych i konsulów • opowiada legendy o założeniu Rzymu • wie, kto mógł zostać senatorem • wyjaśnia, dlaczego wilczyca jest symbolem Rzymu • wyjaśnia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie i warunki geograficzne Rzymu • opowiada o rzymskim senacie • wyjaśnia, w jakich okolicznościach Rzym stał się republiką • na osi chronologicznej umieszcza daty założenia Rzymu i wprowadzenia republiki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opowieści o założeniu Rzymu z ustaleniami historyków • na podstawie planu omawia rozwój terytorialny Rzymu • porównuje ustrój republikańskiego Rzymu z demokracją ateńską – wskazuje podobieństwa i różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój republiki rzymskiej ze współczesną demokracją

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<p>pochodzenie słowa „republika”</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były terminy i akwedukty 			
<p>11. Rzym cesarstwem</p> <p>1. Pod znakiem Marsa. 2. Sukcesy wodzów i koniec republiki. 3. Juliusz Cezar. 4. Oktawian i początek cesarstwa.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia strój i uzbrojenie rzymskiego legionisty • wie, kim byli Hannibal, Juliusz Cezar i Oktawian August • umieszcza na osi chronologicznej I wiek p.n.e. • własnymi słowami wyjaśnia pojęcia: cesarstwo, legion, legionista 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny rzymskich podbojów • wskazuje na mapie Kartaginę i Galię • wyjaśnia pojęcia: dyktator, cesar, centurion, legat • omawia sposób dojścia Cezara do władzy • wyjaśnia, czym były prowincje rzymskie i jaka była w nich rola namiestników • wyjaśnia, skąd pochodzi słowo „cesarz” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie największy zasięg Imperium Rzymskiego • wyjaśnia różnice między republiką a cesarstwem • charakteryzuje sposób walki Galów • wie, w jakich okolicznościach wznoszono łuki tryumfalne • krótko omawia wojny Rzymu z Kartaginą • omawia władzę cesarzy rzymskich, wymienia ich prerogatywy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego wodzowie rzymskich legionów z czasem sięgali po władzę w państwie • wymienia państwa starożytne, które zostały podbite przez Rzym 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ wybitnych jednostek (Hannibal, Cezar, Oktawian August) na dzieje Rzymu
12. Kultura Rzymian	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia prawo 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym był 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Prawo rzymskie. 2. Architekci i artyści. 3. Akwedukty, drogi i mosty.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<p>rzymskie jako podstawę współczesnego prawa</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia techniczne Rzymian: drogi, akwedukty i mosty • na podstawie ilustracji omawia wygląd rzymskiej ulicy 	<p>Panteon</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje Forum Romanum jako centrum starożytnego miasta Rzymu • na podstawie informacji opisuje sposób budowania rzymskich dróg 	<p>stosowanych do dziś zasad prawa rzymskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposób budowania rzymskich dróg • wskazuje przykłady naśladowania przez Rzymian architektury greckiej • wyjaśnia powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” 	<p>rzymskich budowli, które możemy dziś oglądać</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dla starożytnych Rzymian ważne było budowanie dróg 	<p>Europy, Afryki i Azji, w których można zobaczyć pozostałości rzymskich dróg, akweduktów i mostów</p>
<p>13. Społeczeństwo rzymskie</p> <p>1. Co Rzymianie robili, gdy nie wojowali? 2. Religia Rzymian. 3. Igrzyska Rzymian. 4. Ludzie wolni i niewolnicy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd domu bogatego Rzymianina • wymienia kilku rzymskich bogów • wie, kim byli gladiatorzy • wymienia przykładowe rozrywki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką pozycję miała rodzina w społeczeństwie rzymskim • wyjaśnia, jacy bogowie tworzyli Trójcę Kapitołińską • omawia wygląd i przeznaczenie Panteonu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia religię Rzymian • charakteryzuje ulubione rozrywki Rzymian – wyścigi rydwanów i walki gladiatorów • wie, w jaki sposób zdobywano niewolników 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje religię Rzymian i Greków, wskazuje podobieństwa i różnice • wskazuje, czym różniły się igrzyska greckie od igrzysk rzymskich • porównuje pozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat sieci dróg rzymskich, wykorzystuje informacje pozapodręcznikowe – encyklopedie, literaturę przedmiotu, internet

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	Rzymian <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie niewolnika 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co się odbywało w Koloseum i w Cyrku Wielkim • wyjaśnia, czym były igrzysk rzymskie i amfiteatr 	w Imperium Rzymskim	ludzi wolnych i niewolników w cesarstwie rzymskim	
14. Chrześcijanie 1. Jezus z Nazaretu. 2. Początki chrześcijaństwa. 3. Czym jest tolerancja? <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na osi czasu I w. n.e. • wskazuje na mapie Palestynę • wie, kim był Jezus z Nazaretu • wie, że narodziny Jezusa uznano za początek naszej ery (n.e.) • wyjaśnia pojęcia: apostołowie, ewangelia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia symbole pierwszych chrześcijan • wyjaśnia, kogo nazywamy chrześcijanami • umieszcza na osi chronologicznej wiek, w którym chrześcijanie mogli wyznawać swoją religię bez narażenia się na prześladowania • wyjaśnia pojęcia: Dobra Nowina, przypowieść, tolerancja, Mesjasz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia symbolikę chrześcijańską • wyjaśnia, dlaczego pierwsi chrześcijanie modlili się w katakumbach • podaje przyczyny i przebieg prześladowań chrześcijan w Rzymie • krótko omawia działalność apostołów Piotra i Pawła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie kraje, w których apostołowie głosili naukę Jezusa • charakteryzuje nauczanie Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji pozapodręcznikowych odpowiada na pytanie, czy chrześcijanie mogą wyznawać dziś swoją religię na całym świecie, czy też są miejsca, gdzie są prześladowani • podaje przykłady nietolerancji w dzisiejszym świecie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>15. Upadek Imperium Rzymskiego</p> <p>1. Co złego stało się w imperium? 2. Ludzie z długimi brodami. 3. Z Rzymu do Konstantynopola. 4. Kto pokonał Rzym? 5. To, co najcenniejsze – dziedzictwo cywilizacji rzymskiej.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na osi chronologicznej V w. n.e. • wyjaśnia pojęcie barbarzyńcy • wskazuje na mapie Rzym i Konstantynopol • wymienia plemiona Wandalów i Hunów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny słabości cesarstwa rzymskiego • wskazuje na mapie kierunki podbojów Hunów i Wandalów 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje współczesne znaczenia słów „wandal” i „barbarzyńca” • podaje daty podziału cesarstwa na wschodnie i zachodnie oraz datę upadku cesarstwa na zachodniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia dziedzictwo cywilizacji rzymskiej • wyjaśnia, na czym polegała przewaga militarna plemion barbarzyńskich nad Rzymianami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje na temat dalszych losów cesarstwa wschodniorzymskiego
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O STAROŻYTYNYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Półwysep Apeniński • wskazuje na osi chronologicznej wiek, w którym założono 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę założenia Rzymu • wyjaśnia pojęcie Imperium Rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie i warunki geograficzne Rzymu • opowiada o rzymskim senacie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opowieści o założeniu Rzymu z ustaleniami historyków 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój republiki rzymskiej ze współczesną demokracją • omawia wpływ

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
RZYMIANACH <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa	Rzym • na podstawie ilustracji opisuje wygląd rzymskiej ulicy • opowiada co najmniej jedną legendę związaną z założeniem Rzymu • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie republiki • wie, że językiem Rzymian była łacina • na podstawie ilustracji omawia strój i uzbrojenie rzymskiego legionisty • wie, kim byli Hannibal, Juliusz Cezar i Oktawian August • umieszcza na osi chronologicznej I wiek p.n.e. • własnymi słowami wyjaśnia pojęcia:	• wymienia uprawnienia zgromadzenia ludowego, senatu, trybunów ludowych i konsulów • opowiada legendy o założeniu Rzymu • wie, kto mógł zostać senatorem • wyjaśnia, dlaczego wilczyca jest symbolem Rzymu • wyjaśnia pochodzenie słowa „republika” • wyjaśnia, czym były termy i akwedukty • wymienia przyczyny rzymskich podbojów • wskazuje na mapie Kartaginę i Galię • wyjaśnia pojęcia: dyktator, cesar, centurion, legat • omawia sposób dojścia Cezara do	• wyjaśnia, w jakich okolicznościach Rzym stał się republiką • na osi chronologicznej umieszcza daty założenia Rzymu i wprowadzenia republiki • wskazuje na mapie największy zasięg Imperium Rzymskiego • wyjaśnia różnice między republiką a cesarstwem • charakteryzuje sposób walki Galów • wie, w jakich okolicznościach wznoszono łuki tryumfalne • krótko omawia wojny Rzymu z Kartaginą • omawia władzę cesarzy rzymskich,	• na podstawie planu omawia rozwój terytorialny Rzymu • porównuje ustrój republikańskiego Rzymu z demokracją ateńską – wskazuje podobieństwa i różnice • wyjaśnia, dlaczego wodzowie rzymskich legionów z czasem sięgali po władzę w państwie • wymienia państwa starożytne, które zostały podbite przez Rzym • podaje przykłady rzymskich budowli, które możemy dziś oglądać • wyjaśnia, dlaczego dla starożytnych Rzymian ważne było budowanie dróg • porównuje religię	wybitnych jednostek (Hannibal, Cezar, Oktawian August) na dzieje Rzymu • wymienia państwa Europy, Afryki i Azji, w których można zobaczyć pozostałości rzymskich dróg, akweduktów i mostów • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat sieci dróg rzymskich, wykorzystuje informacje pozapodręcznikowe – encyklopedie, literaturę przedmiotu, internet • na podstawie informacji pozapodręcznikowych odpowiada na pytanie, czy

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	cesarstwo, legion, legionista <ul style="list-style-type: none"> wymienia prawo rzymskie jako podstawę współczesnego prawa wymienia osiągnięcia techniczne Rzymian: drogi, akwedukty i mosty na podstawie ilustracji omawia wygląd rzymskiej ulicy na podstawie ilustracji omawia wygląd domu bogatego Rzymianina wymienia kilku rzymskich bogów wie, kim byli gladiatorzy wymienia przykładowe rozrywki Rzymian wyjaśnia pojęcie 	władzy <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym były prowincje rzymskie i jaka była w nich rola namiestników wyjaśnia, skąd pochodzi słowo „cesarz” wie, czym był Panteon opisuje Forum Romanum jako centrum starożytnego miasta Rzymu na podstawie informacji opisuje sposób budowania rzymskich dróg wyjaśnia, jaką pozycję miała rodzina w społeczeństwie rzymskim wyjaśnia, jacy bogowie tworzyli Trójcę Kapitołińską omawia wygląd 	wymienia ich prerogatywy <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady stosowanych do dziś zasad prawa rzymskiego opisuje sposób budowania rzymskich dróg wskazuje przykłady naśladowania przez Rzymian architektury greckiej wyjaśnia powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” omawia religię Rzymian charakteryzuje ulubione rozrywki Rzymian – wyścigi rydwanów i walki gladiatorów wie, w jaki sposób zdobywano niewolników 	Rzymian i Greków, wskazuje podobieństwa i różnice <ul style="list-style-type: none"> wskazuje, czym różniły się igrzyska greckie od igrzysk rzymskich porównuje pozycję ludzi wolnych i niewolników w cesarstwie rzymskim wskazuje na mapie kraje, w których apostołowie głosili naukę Jezusa charakteryzuje nauczanie Jezusa omawia dziedzictwo cywilizacji rzymskiej wyjaśnia, na czym polegała przewaga militarna plemion barbarzyńskich nad Rzymianami 	chrześcijanie mogą wyznawać dziś swoją religię na całym świecie, czy też są miejsca, gdzie są prześladowani <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady nietolerancji w dzisiejszym świecie wyszukuje informacje na temat dalszych losów cesarstwa wschodniorzymskiego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	niewolnika <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na osi czasu I w. n.e. • wskazuje na mapie Palestynę • wie, kim był Jezus z Nazaretu • wie, że narodziny Jezusa uznano za początek naszej ery (n.e.) • wyjaśnia pojęcia: apostołowie, ewangelia • wskazuje na osi chronologicznej V w. n.e. • wyjaśnia pojęcie barbarzyńcy • wskazuje na mapie Rzym i Konstantynopol • wymienia plemiona Wandalów i Hunów 	i przeznaczenie Panteonu <ul style="list-style-type: none"> • wie, co się odbywało w Koloseum i w Cyrku Wielkim • wyjaśnia, czym były igrzysk rzymskie i amfiteatry • wymienia symbole pierwszych chrześcijan • wyjaśnia, kogo nazywamy chrześcijanami • umieszcza na osi chronologicznej wiek, w którym chrześcijanie mogli wyznawać swoją religię bez narażenia się na prześladowania • wyjaśnia pojęcia: Dobra Nowina, przypowieść, tolerancja, Mesjasz 	w Imperium Rzymskim <ul style="list-style-type: none"> • omawia symbolikę chrześcijańską • wyjaśnia, dlaczego pierwsi chrześcijanie modlili się w katakumbach • podaje przyczyny i przebieg prześladowań chrześcijan w Rzymie • krótko omawia działalność apostołów Piotra i Pawła • podaje współczesne znaczenia słów „wandal” i „barbarzyńca” • podaje daty podziału cesarstwa na wschodnie i zachodnie oraz datę upadku cesarstwa na zachodniego 		

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny słabości cesarstwa rzymskiego wskazuje na mapie kierunki podbojów Hunów i Wandalów 			
<p>16. W państwie Karola Wielkiego</p> <p>1. Karol zwany Wielkim. 2. Szkoła w Akwizgranie. 3. W pałacu cesarskim. 4. Dziedzictwo Karola Wielkiego.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwo Karola Wielkiego wyjaśnia pojęcie koronacji na podstawie ilustracji omawia sposób kopiowania ksiąg w średniowieczu wie, że językiem urzędowym w państwie Karola Wielkiego była łacina wymienia państwa, które powstały po podziale królestwa Karola Wielkiego na trzy części 	<ul style="list-style-type: none"> podaje datę koronacji Karola Wielkiego na cesarza i określa, który to wiek podaje nazwę plemienia, z którego wywodził się Karol Wielki podaje przykłady wspierania nauki przez Karola Wielkiego krótko omawia wygląd pałacu w Akwizgranie – wyjaśnia pojęcie arkady 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli Słowianie i Germanie wyjaśnia, kogo kształciła szkoła pałacowa w Akwizgranie i na czym polegała karolińska reforma pisma łacińskiego wymienia działania cesarza, które doprowadziły do rozwoju kultury i architektury wymienia zasługi Karola Wielkiego dla rozwoju średniowiecznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rozwój terytorialny państwa Karola Wielkiego wymienia wzorce, jakie władcy państw średniowiecznych czerpali z monarchii Karola Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Karola Wielkiego nazwano ojcem Europy

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>17. Początki państwa polskiego</p> <p>1. Polanie i inne plemiona. 2. Co się wydarzyło w roku 966? 3. Ubrani w kolczugi. 4. Zwycięstwa Mieszka.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny zamieszkiwane przez Polan i Wiślan • określa wiek, w którym panował Mieszko I • na podstawie ilustracji opisuje wygląd grodu • wie, co wydarzyło się w 966 roku • wymienia państwo, z którym Mieszko I prowadził zwycięskie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie najważniejsze grody Polan i Wiślan • omawia okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I • wie, kim była Dobrawa • opisuje znaczenie i zadania drużyny książęcej • wyjaśnia pojęcia: plemię, ród, książę, Piastowie, chrzest, gród obronny, drużyna, danina • zna datę 972 roku i wie, co się wtedy wydarzyło 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy omawia rozwój terytorialny państwa Mieszka I • wymienia przyczyny przyjęcia chrztu przez księcia Polan • omawia znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka I 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wierzenia Słowian z religią chrześcijańską • wyjaśnia, dlaczego chrześcijaństwo wprowadzono w Polsce za pośrednictwem Czech, a nie Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje teksty źródłowe dotyczące panowania Mieszka I
<p>18. Wprawa św. Wojciecha</p> <p>1. Książę Bolesław i misjonarz z Pragi. 2. Wyprawa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był św. Wojciech i dokąd udał się z misją • wyjaśnia pojęcie poganina • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto został następcą Mieszka I • pokazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Prusów • krótko opowiada 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wyprawę biskupa Wojciecha do Prusów • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry pomógł biskupowi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje tekst źródłowy • na podstawie przedstawień na Drzwiach Gnieźnieńskich 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie gromadzi informacje na temat świętych patronów Polski • omawia rolę sztuki – rzeźb, malowideł –

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>św. Wojciecha do Prusów. 3. Drzwi Gnieźnieńskie świadectwem historii.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<p>miejsce pochowania św. Wojciecha</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co przedstawiają Drzwi Gnieźnieńskie 	<p>o wyprawie biskupa Wojciecha</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Drzwi Gnieźnieńskie są dziełem sztuki i źródłem historycznym • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry sprowadził ciało Wojciecha do Gniezna • wyjaśnia pojęcia: chrześcijaństwo, biskup, misja, patron • umieszcza na osi czasu rok 997 	<p>zorganizować wyprawę chrystianizacyjną</p>	<p>opowiada żywot św. Wojciecha</p>	<p>w przekazywaniu wiernym informacji o świętych oraz zasad Pisma Świętego</p>
<p>19. Bolesław Chrobry – książę i król</p> <p>1. W roku 1000 w Gnieźnie. 2. Miecz Bolesława Chrobrego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umieszcza na osi czasu rok zjazdu gnieźnieńskiego oraz rok koronacji Bolesława Chrobrego • wskazuje na mapie zasięg terytorialny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego • wyjaśnia pojęcia: wojowie, wyprawa wojenna, koronacja • wie, co to jest 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia symbolikę włóczni św. Maurycego i diademu cesarskiego • wskazuje na mapie tereny podbite przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry jest uważany za dobrego władcę • omawia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji pozapodręcznikowych opowiada o panowaniu Ottona III i jego wizji Europy składającej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
3. Królewska korona. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	państwa Bolesława Chrobrego • opowiada o zjeździe gnieźnieńskim	Szczerbiec i skąd, według legendy, pochodzi jego nazwa • wie, kim był Otton III	Bolesława Chrobrego na wschodzie		się z czterech części
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O KAROLU WIELKIM I POCZĄTKACH PAŃSTWA POLSKIEGO <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa	• wskazuje na mapie państwo Karola Wielkiego • wyjaśnia pojęcie koronacji • na podstawie ilustracji omawia sposób kopiowania ksiąg w średniowieczu • wie, że językiem urzędowym w państwie Karola Wielkiego była łacina • wymienia państwa, które powstały po podziale królestwa Karola Wielkiego na	• podaje datę koronacji Karola Wielkiego na cesarza i określa, który to wiek • podaje nazwę plemienia, z którego wywodził się Karol Wielki • podaje przykłady wspierania nauki przez Karola Wielkiego • krótko omawia wygląd pałacu w Akwizgranie – wyjaśnia pojęcie arkady	• wie, kim byli Słowianie i Germanie • wyjaśnia, kogo kształciła szkoła pałacowa w Akwizgranie i na czym polegała karolińska reforma pisma łacińskiego • wymienia działania cesarza, które doprowadziły do rozwoju kultury i architektury • wymienia zasługi Karola Wielkiego dla rozwoju średniowiecznej	• omawia rozwój terytorialny państwa Karola Wielkiego • wymienia wzorce, jakie władcy państw średniowiecznych czerpali z monarchii Karola Wielkiego • porównuje wierzenia Słowian z religią chrześcijańską • wyjaśnia, dlaczego chrześcijaństwo wprowadzono w Polsce za pośrednictwem Czech, a nie Niemiec	• wyjaśnia, dlaczego Karola Wielkiego nazwano ojcem Europy • samodzielnie analizuje teksty źródłowe dotyczące panowania Mieszka I • samodzielnie gromadzi informacje na temat świętych patronów Polski • omawia rolę sztuki – rzeźb, malowideł – w przekazywaniu wiernym informacji o świętych oraz zasad Pisma Świętego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	trzy części <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny zamieszkiwane przez Polan i Wiślan • określa wiek, w którym panował Mieszko I • na podstawie ilustracji opisuje wygląd grodu • wie, co wydarzyło się w 966 roku • wymienia państwo, z którym Mieszko I prowadził zwycięskie wojny • wie, kim był św. Wojciech i dokąd udał się z misją • wyjaśnia pojęcie poganina • wskazuje na mapie miejsce pochowania św. Wojciecha • wie, co przedstawiają Drzwi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie najważniejsze grody Polan i Wiślan • omawia okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I • wie, kim była Dobrawa • opisuje znaczenie i zadania drużyny książęcej • wyjaśnia pojęcia: plemię, ród, książę, Piastowie, chrzest, gród obronny, drużyna, danina • zna datę 972 roku i wie, co się wtedy wydarzyło • wie, kto został następcą Mieszka I • pokazuje na mapie tereny zamieszkane przez Prusów • krótko opowiada o wyprawie biskupa 	Europy <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy omawia rozwój terytorialny państwa Mieszka I • wymienia przyczyny przyjęcia chrztu przez księcia Polan • omawia znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka I • opisuje wyprawę biskupa Wojciecha do Prusów • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry pomógł biskupowi zorganizować wyprawę chrystianizacyjną • omawia symbolikę włóczni św. Maurycyego i diademu cesarskiego • wskazuje na mapie tereny podbite przez 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje tekst źródłowy • na podstawie przedstawień na Drzwiach Gnieźnieńskich opowiada żywot św. Wojciecha • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry jest uważany za dobrego władcę • omawia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji pozapodręcznikowych opowiada o panowaniu Ottona III i jego wizji Europy składającej się z czterech części

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	<p>Gnieźnieńskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • umieszcza na osi czasu rok zjazdu gnieźnieńskiego oraz rok koronacji Bolesława Chrobrego • wskazuje na mapie zasięg terytorialny państwa Bolesława Chrobrego • opowiada o zjeździe gnieźnieńskim 	<p>Wojciecha</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Drzwi Gnieźnieńskie są dziełem sztuki i źródłem historycznym • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Chrobry sprowadził ciało Wojciecha do Gniezna • wyjaśnia pojęcia: chrześcijaństwo, biskup, misja, patron • umieszcza na osi czasu rok 997 • wymienia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego • wyjaśnia pojęcia: wojowie, wyprawa wojenna, koronacja • wie, co to jest Szczerbiec i skąd, według legendy, pochodzi jego nazwa • wie, kim był 	<p>Bolesława Chrobrego na wschodzie</p>		

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		Otton III			
20. Następcy Bolesława Chrobrego 1. Testament Bolesława Chrobrego. 2. Rycerze krzyżaccy i ich państwo. 3. W Polsce dzielnicowej XIII wieku. 4. Władysław Łokietek odbudowuje państwo. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	<ul style="list-style-type: none"> • wie, który władca podzielił państwo polskie na dzielnice • umieszcza na osi czasu rok 1138 • wyjaśnia pojęcie dynastii • wskazuje na mapie państwo zakonu krzyżackiego • podaje datę koronacji Władysława Łokietka • wymienia władcę, który zjednoczył państwo polskie • wskazuje na mapie Wielkopolskę i Małopolskę 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny podziału Polski na dzielnice • opisuje ekspansję Krzyżaków na Pomorzu i Kujawach • wymienia dzielnice zjednoczone przez Władysława Łokietka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym była dzielnica senioralna • podaje skutki pozytywne i negatywne sprowadzenia Krzyżaków do Polski • wie, które tereny stały się łupem Tatarów w XIII wieku • omawia rozwój gospodarczy ziem polskich w czasach rozbitcia dzielnicowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia synów Bolesława Krzywoustego i wskazuje na mapie dzielnice, którymi zarządzili • omawia skutki rozbitcia dzielnicowego • szczegółowo omawia okoliczności sprowadzenia Krzyżaków do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności założenia zakonu krzyżackiego
21. Kazimierz Wielki – budowniczy miast i zamków.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na osi chronologicznej wiek XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata panowania Kazimierza Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki wolał prowadzić 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia stwierdzenie, że Kazimierz Wielki 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy w podręczniku wymienia ziemie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Rządy króla Kazimierza. 2. Król Kazimierz dobrym gospodarzem. 3. W królewskiej stolicy – Krakowie.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwo polskie za czasów Kazimierza Wielkiego • wyjaśnia pojęcie dyplomaty • wyjaśnia, kogo gościł Wierzynek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie przywileju • wymienia państwa, z którymi Kazimierz Wilki podpisał pokój • wyjaśnia, dlaczego król Kazimierz otrzymał przydomek Wielki 	<p>działania dyplomatyczne niż zbrojne</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje, jak zmienił się Kraków w czasach Kazimierza Wielkiego • wymienia gości Kazimierza Wielkiego na uczcie u Wierzyńka 	<p>„zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie dla państwa polskiego miała kodyfikacja prawa i wybitie wspólnej dla całego kraju monety 	<p>przyłączone do Polski przez Kazimierza Wielkiego</p>
<p>22. Akademia w Krakowie</p> <p>1. Założenie Akademii Krakowskiej. 2. Wśród uczniów. 3. Wśród studentów. 4. Wśród profesorów. 5. Kto opiekował się nauką i sztuką?</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia władcę, który założył Akademię Krakowską • wyjaśnia pojęcia: uniwersytet, żak • wymienia najświetniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę założenia Akademii Krakowskiej • wymienia władców, którzy odnowili i unowocześnili Akademię Krakowską • wyjaśnia pojęcia: bakałarz, bursa, kolegium, rektor • wymienia nazwę najstarszego budynku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki założył Akademię Krakowską • wymienia przedmioty wykładane w Akademii Krakowskiej • opisuje życie codzienne krakowskiego żaka 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego i Akademii Krakowskiej dla rozwoju polskiej nauki i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcjonowanie uniwersytetów w średniowieczu i w czasach współczesnych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 		Uniwersytetu Jagiellońskiego <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto mógł zostać żakiem, a kto profesorem na średniowiecznym uniwersytecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak były prowadzone zajęcia na uniwersytecie • omawia rolę, jaką odgrywał rektor na uniwersytecie 		
23. Jadwiga i Jagiełło – unia dwóch narodów 1. Jadwiga – królewna z Węgier. 2. Litwa i Polska. 3. Unia w Krewie – początek dynastii Jagiellonów. 4. Panowanie Jadwigi i Jagiełły. <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Królestwo Węgierskie, Wielkie Księstwo Litewskie • wyjaśnia, w jaki sposób Jagiełło został królem Polski • wymienia nazwę dynastii, której początek dał Władysław Jagiełło 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie unii personalnej • podaje datę 1385 roku i wie, co się wtedy wydarzyło • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii polsko-litewskiej w Krewie • wyjaśnia, kim byli trubadurzy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację Litwy przed zawarciem unii z Polską • wyjaśnia, w jaki sposób król Władysław Jagiełło i królowa Jadwiga dbali o rozwój nauki i sztuki w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Akademia Krakowska nazywana jest dziś Uniwersytetem Jagiellońskim • opisuje średniowieczne rozrywki i zabawy • wyjaśnia, jaki wpływ na wybór męża dla Jadwigi miało możnowładztwo małopolskie 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu źródłowego wymienia cechy charakteru Władysława Jagiełły • na podstawie ilustracji omawia wygląd herbu Polski i Litwy

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>24. Wojna z zakonem krzyżackim</p> <p>1. Najazdy Krzyżaków. 2. Przygotowania do bitwy. 3. Wielka bitwa pod Grunwaldem. 4. Skutki bitwy – wyprawa pod Malbork.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji opisuje wygląd zamku w Malborku • wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie • podaje datę bitwy pod Grunwaldem i wie, czym zwycięstwem się zakończyła 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojny z zakonem krzyżackim • wyjaśnia, dlaczego zamek w Malborku był trudny do zdobycia • wymienia wojska walczące po stronie polsko-litewskiej i po stronie krzyżackiej • na podstawie ilustracji opisuje wygląd rycerzy średniowiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego państwo krzyżackie było zagrożeniem dla Polski i Litwy • omawia kolejne etapy wojny z zakonem krzyżackim • przedstawia przebieg oblężenia Malborka i jego skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki bitwy pod Grunwaldem z punktu widzenia Krzyżaków, Polaków i Litwinów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejscowości, w których do dzisiaj zachowały się krzyżackie zamki • samodzielnie interpretuje teksty źródłowe autorstwa Jana Długosza
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WŁADCACH ŚREDNIOWIECZNEJ POLSKI.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, który władca podzielił państwo polskie na dzielnice • umieszcza na osi czasu rok 1138 • wyjaśnia pojęcie dynastii • wskazuje na mapie państwo zakonu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny podziału Polski na dzielnice • opisuje ekspansję Krzyżaków na Pomorzu i Kujawach • wymienia dzielnice zjednoczone przez Władysława Łokietka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym była dzielnica senioralna • podaje skutki pozytywne i negatywne sprowadzenia Krzyżaków do Polski • wie, które tereny stały się łupem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia synów Bolesława Krzywoustego i wskazuje na mapie dzielnice, którymi zarządzili • omawia skutki rozbicia dzielnicowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności założenia zakonu krzyżackiego • na podstawie mapy w podręczniku wymienia ziemie przyłączone do Polski przez Kazimierza

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa 	krzyżackiego <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę koronacji Władysława Łokietka • wymienia władcę, który zjednoczył państwo polskie • wskazuje na mapie Wielkopolskę i Małopolskę • wskazuje na osi chronologicznej wiek XIV • wskazuje na mapie państwo polskie za czasów Kazimierza Wielkiego • wyjaśnia pojęcie dyplomaty • wyjaśnia, kogo gościł Wierzynek • wymienia władcę, który założył Akademię Krakowską • wyjaśnia pojęcia: uniwersytet, żak • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata panowania Kazimierza Wielkiego • wyjaśnia pojęcie przywileju • wymienia państwa, z którymi Kazimierz Wilki podpisał pokój • wyjaśnia, dlaczego król Kazimierz otrzymał przydomek Wielki • podaje datę założenia Akademii Krakowskiej • wymienia władców, którzy odnowili i unowocześnili Akademię Krakowską • wyjaśnia pojęcia: bakałarz, bursa, kolegium, rektor • wymienia nazwę najstarszego budynku Uniwersytetu Jagiellońskiego • wyjaśnia, kto mógł 	Tatarów w XIII wieku <ul style="list-style-type: none"> • omawia rozwój gospodarczy ziem polskich w czasach rozbitcia dzielnicowego • wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki wolał prowadzić działania dyplomatyczne niż zbrojne • opisuje, jak zmienił się Kraków w czasach Kazimierza Wielkiego • wymienia gości Kazimierza Wielkiego na uczcie u Wierzyńka • wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki założył Akademię Krakowską • wymienia przedmioty wykładane w Akademii 	<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo omawia okoliczności sprowadzenia Krzyżaków do Polski • uzasadnia stwierdzenie, że Kazimierz Wielki „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną” • wyjaśnia, jakie znaczenie dla państwa polskiego miała kodyfikacja prawa i wybicie wspólnej dla całego kraju monety • opisuje znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego i Akademii Krakowskiej dla rozwoju polskiej nauki i sztuki • wyjaśnia, dlaczego Akademia Krakowska 	Wielkiego <ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcjonowanie uniwersytetów w średniowieczu i w czasach współczesnych • na podstawie tekstu źródłowego wymienia cechy charakteru Władysława Jagiełły • na podstawie ilustracji omawia wygląd herbu Polski i Litwy • wskazuje na mapie miejscowości, w których do dzisiaj zachowały się krzyżackie zamki • samodzielnie interpretuje teksty źródłowe autorstwa Jana Długosza

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	<p>najstłynniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Królestwo Węgierskie, Wielkie Księstwo Litewskie wyjaśnia, w jaki sposób Jagiełło został królem Polski wymienia nazwę dynastii, której początek dał Władysław Jagiełło na podstawie ilustracji opisuje wygląd zamku w Malborku wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie podaje datę bitwy pod Grunwaldem i wie, czym zwycięstwem się zakończyła 	<p>zostać żakiem, a kto profesorem na średniowiecznym uniwersytecie</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie unii personalnej podaje datę 1385 roku i wie, co się wtedy wydarzyło wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii polsko-litewskiej w Krewie wyjaśnia, kim byli trubadurzy wymienia przyczyny i skutki wojny z zakonem krzyżackim wyjaśnia, dlaczego zamek w Malborku był trudny do zdobycia wymienia wojska walczące po stronie polsko-litewskiej i po stronie krzyżackiej 	<p>Krakowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje życie codzienne krakowskiego żaka wyjaśnia, jak były prowadzone zajęcia na uniwersytecie omawia rolę, jaką odgrywał rektor na uniwersytecie charakteryzuje sytuację Litwy przed zawarciem unii z Polską wyjaśnia, w jaki sposób król Władysław Jagiełło i królowa Jadwiga dbali o rozwój nauki i sztuki w Polsce wyjaśnia, dlaczego państwo krzyżackie było zagrożeniem dla Polski i Litwy omawia kolejne etapy wojny z zakonem 	<p>nazywana jest dziś Uniwersytetem Jagiellońskim</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje średniowieczne rozrywki i zabawy wyjaśnia, jaki wpływ na wybór męża dla Jadwigi miało możnowładztwo małopolskie omawia skutki bitwy pod Grunwaldem z punktu widzenia Krzyżaków, Polaków i Litwinów 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji opisuje wygląd rycerzy średniowiecznych 	krzyżackim <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przebieg oblężenia Malborka i jego skutki 		